

З В І Т

про підсумки виконання Програми економічного та соціального розвитку міста Харкова за 2025 р.

Розділ I «Адміністративні послуги».

З метою забезпечення життєдіяльності міста, виконання завдань, пов'язаних із забезпеченням доступу громадян до отримання адміністративних послуг в умовах воєнного стану продовжує роботу Центр надання адміністративних послуг м. Харкова та його територіальні підрозділи (далі – ЦНАП м. Харкова).

Основні проблеми галузі:

- нестабільна робота певних державних реєстрів;
- відсутність єдиного документообігу між ЦНАП м. Харкова та суб'єктами надання адміністративних послуг;
- необхідність цифровізації максимальної кількості адміністративних послуг на державному рівні, відсутність єдиного підходу до запровадження е-послуг, запровадження електронних послуг на різних порталах органів влади, з різними інтерфейсами, стандартами та засобами е-ідентифікації.

Шляхи розв'язання проблем:

- повне припинення бойових дій на території Харківської міської територіальної громади;
- вдосконалення каналів комунікації із суб'єктами надання адміністративних послуг, у тому числі на державному рівні.

Протягом 2025 року в ЦНАП м. Харкова надавалося 524 види публічних послуг, а саме: 257 адміністративних послуг, 7 у сфері нерухомості, 19 у сфері оподаткування, 241 соціального характеру.

У звітному періоді до ЦНАП м. Харкова за отриманням адмінпослуг послуг зафіксовано 773543 звернення, у тому числі прийнято 256211 адміністративних справ, надано безпосередньо адміністраторами у ЦНАП м. Харкова 262239 консультацій та видано 254933 готових результатів адміністративних послуг.

Для якісного надання адміністративних послуг дуже важливий постійний зворотний зв'язок зі споживачами послуг, що дозволяє знаходити методи поліпшення різноманітних сервісів.

У 2025 році надано 235680 консультацій суб'єктам звернень з питань надання адмінпослуг через Call-центр за допомогою голосових каналів зв'язку.

Також, за аналізований період адміністраторами опрацьовано 6398 звернень, з них надійшли через: соціальну мережу Facebook - 520, електронну пошту ЦНАП м. Харкова - 4820, електронний кабінет ЦНАП м. Харкова - 1058.

Разом з цим, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.08.2021 № 864 «Питання організації моніторингу якості надання адміністративних послуг» проведено заходи щодо запровадження оцінки рівня задоволеності суб'єктів звернення в оновленому форматі з використанням комп'ютерної програми «Модуль оцінки рівня задоволеності суб'єктів

звернення». Щоденно проводиться аналіз відгуків, залишених суб'єктами звернень через засоби зворотного зв'язку та вживаються заходи щодо виявлених зауважень.

Рівень задоволеності суб'єктів звернень складає – 99, 8 %.

В ЦНАП м. Харкова фахівцями Благодійного фонду «Право на захист» - офіційного партнера Управління Верховного комісара ООН у справах біженців запроваджено прийом заяв на отримання грошової допомоги від громадян, що постраждали від воєнних дій, перемістилися або вже повернулися до своїх домівок.

3 травня 2024 року підтримка постраждалих від війни в Україні людей, ВПО, ветеранів та їх рідних здійснюється в офісі Благодійного фонду «Право на захист» за адресою: м. Харків, вул. Спецпідрозділу «Кракен», 4.

Також, за вказаною адресою продовжував функціонувати перший адаптаційний простір «Свій», який спрямований на підтримку внутрішньо переміщених осіб. Даний простір було відкрито Харківською міською радою спільно з Агентством ООН у справах біженців (УВКБ ООН) та Благодійним фондом «Право на захист». В адаптаційному просторі «Свій» послуги надають представники міжнародних фондів та організацій, психологи, юристи, службовці центру зайнятості.

За дорученням Харківського міського голови Ігоря Терехова в мікрорайонах міста, які постраждали від ворожих обстрілів, функціонували мобільні пункти ЦНАП м. Харкова, в яких мешканці мають змогу подати інформаційне повідомлення про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, заяву на отримання компенсації за пошкоджене майно, а також отримати послугу з державної реєстрації права власності на нерухоме майно.

Станом на 01.01.2026 було організовано – 66 мобільних пунктів ЦНАП м. Харкова, зафіксовано 12112 звернень, в тому числі:

- в Основ'янському районі – 2768 звернень;
- в Слобідському районі – 3296 звернень;
- в Холодногірському районі – 852 звернення;
- в Київському районі – 731 звернення;
- в Салтівському районі – 1138 звернень;
- в Шевченківському районі – 1433 звернень;
- в Новобаварському районі - 627 звернень;
- в Немишлянському районі – 630 звернень;
- в Індустріальному районі – 637 звернень.

До роботи мобільних пунктів ЦНАП м. Харкова за згодою, залучалися фахівці правозахисної української організації «Благодійний фонд «Право на захист» для надання на безоплатній основі постраждалим громадянам психосоціальної та правової допомоги.

Продовжував працювати в Регіональному центрі послуг кабінет психосоціальної та юридичної підтримки для вирішення проблемних питань постраждалих від російської агресії громадян. Психологічна та правова допомога надавалася за участі Благодійного фонду «Право на захист» безоплатно.

Станом на 01.01.2026 загальна кількість прийнятих заяв на оформлення картки харків'янина складає 7598.

Згідно з рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради від 24.12.2024 № 626 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 18.10.2023 № 539 «Про реалізацію проєкту «Картка харків'янина» на час воєнного стану» з 01.01.2025 розпочато прийом заяв - анкет для оформлення картки харків'янина для внутрішньо переміщених осіб. Станом на 01.01.2026 із загальної кількості прийнятих заяв, зокрема отримано 1437 заяв від ВПО на оформлення картки.

Також з 04.08.2025 розпочато прийом заяв на оформлення картки харків'янина для військовослужбовців, ветеранів, учасників бойових дій і родин загиблих Захисників і Захисниць. Всього від зазначених категорій громадян прийнято 317 заяв.

Триває реалізація проєкту Адмінсервіс «Ветеран». Даним сервісом можуть скористатися учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни, особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалі учасники Революції Гідності, члени їх сімей, члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни та члени сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України.

За 2025 рік було надано 12624 послуги.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 № 1225 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо надання субсидії на оплату вартості або частини вартості найму (оренди) житлового приміщення та компенсації частини податку на доходи фізичних осіб або єдиного податку та військового збору», з 12.02.2025 впроваджена адміністративна послуга з надання субсидії на оплату вартості або частини вартості найму (оренди) житлового приміщення та компенсації частини податку на доходи фізичних осіб та військового збору.

З 10.01.2025 розпочато прийом на послугу – надання відомостей з Єдиного державного реєстру ветеранів війни. Станом на 01.01.2026 сформовано 2647 витягів.

На виконання постанов Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 № 740 та від 08.09.2015 № 685 з 03.04.2025 у ЦНАП впроваджено послуги - встановлення статусу члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни та члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України та встановлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни. Послуги надаються в електронній формі засобами Порталу Дія без видачі посвідчення в паперовій формі.

Харківською міською радою спільно з Харківською обласною військовою адміністрацією за дорученням Міністерства оборони на базі двох центрів надання адміністративних послуг за рахунок міського бюджету було відкрито центри рекрутингу Української армії.

Мета запровадження такої системи рекрутингу – це новий підхід до мобілізації, який покликаний допомогти людині обрати конкретний підрозділ на визначеній посаді, де його цивільний досвід буде найбільш корисним.

Саме для цього визначено посадових осіб Департаменту адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради, які виконують функції рекруту до Української армії.

У 2025 році до центрів рекрутингу звернулося 2758 осіб, з них надано 2471 консультацію та заведено 287 анкет.

Необхідно підкреслити, що ефективність роботи центрів рекрутингу залежить від активного поширення інформації про їх діяльність, наявні можливості для бажаючих добровільно долучатися до сил оборони, обираючи військовий підрозділ і посаду з урахуванням їх певних корисних професійних навичок, знань та умінь.

Тому в ЦНАП м. Харкова періодично розміщуються та транслюються відповідні інформаційні та рекламні матеріали, які надаються представниками Міністерства оборони України.

За сприяння та співпрацю в наданні допомоги Силам оборони у справі захисту Української держави рекрутерів Департаменту центрів рекрутингу нагороджено подяками заступника Міністерства оборони України та відзнакою Міністра оборони України.

Рішенням 38 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 30.04.2025 «Про внесення змін до рішення 16 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 22.06.2012 № 763/12 «Про оптимізацію надання адміністративних послуг в м. Харкові» створено 12 підрозділ ЦНАП м. Харкова для надання послуг внутрішньо переміщеним особам.

15.07.2025 року запрацював Міський центр надання послуг для внутрішньо переміщених осіб, в якому надаються послуги як адміністраторами, так і фахівцями Пенсійного фонду та Харківського обласного Центру зайнятості. Завдяки цьому внутрішньо переміщені особи можуть оперативно вирішувати важливі соціальні, податкові та кадрові питання.

З моменту відкриття, станом на 01.01.2026, до Міського центру ВПО звернулось 6379 осіб, надано 4667 послуг.

Протягом 2025 року прийнято 73981 справу на проведення реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання та актуалізації даних.

Одними з затребуваних адміністративних послуг є паспортні послуги, які необхідні для одержання зручних, швидких та прозорих державних електронних послуг для громадян і бізнесу.

Наразі у 8 районних відділах ЦНАП м. Харкова забезпечено надання громадянам адміністративних послуг з оформлення і видачі паспорта громадянина України з безконтактним електронним носієм та паспорта громадянина України для виїзду за кордон, а також одночасне оформлення ID-картки та закордонного паспорта.

За звітний період на послуги з оформлення паспортних документів зареєстровано 33663 заяви.

Протягом 2025 року послугою «Обмін або видача в зв'язку з втратою (викрадення) посвідчення водія на право керування транспортними засобами (без складання іспиту)» скористалися 709 заявників та 4 заявника отримали послугу «Перереєстрація колісних транспортних засобів у зв'язку зі зміною

прізвища, імені чи по батькові, місця проживання фізичних осіб, які є власниками транспортних засобів».

Також з 18.03.2025р. поновлено прийом документів на послуги з реєстрації нових колісних транспортних засобів (без огляду), перереєстрації у зв'язку зі змінами персональних даних, та встановленням газобалонного обладнання.

Для розвитку підприємницького середовища, допомоги підприємцям у відновленні бізнесу в місті в терпідрозділі у сфері нерухомості ЦНАП м. Харкова продовжено функціонування платформи «Харків бізнес – хаб».

Проект реалізований за підтримки незалежної швейцарської організації «Helvetas Swiss Intercooperation» та ПРООН в Україні в межах Програми з відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Команда хабу надає консультативні послуги, орієнтуючись на актуальні запити громадян: допомагає з пошуком грантових програм на розвиток власної справи, роз'яснює експортно-імпортні та інші фінансові бізнес-можливості, якими можуть скористатися підприємці.

Триває реалізація проекту «Створення та розвиток консультаційних пунктів для бізнесу у Вінницькій, Київській, Тернопільській та Харківській областях», що реалізується Центром розвитку ініціатив «InCops», де фахівці Kharkiv Business Hub надають консультації. Громадяни мають змогу отримати відповіді на важливі питання: від реєстрації та податків до пошуку фінансування чи відновлення діяльності.

Щовівторка в ЦНАП м. Харкова (Гімназійна набережна, 26) фахівцями Харківської філії Харківського обласного центру зайнятості продовжується робота щодо надання профорієнтаційні консультації стосовно доступних послуг, роз'яснень чинного законодавства про зайнятість населення, надання ваучерів для підтримання конкурентоспроможності деяких категорій громадян, пошуку підходящої роботи та сприяння працевлаштуванню.

Крім цього, продовжувалася відповідна робота щодо наповнення актуальною інформацією стосовно питань роботи ЦНАП м. Харкова соціальних мереж: Чат-боту ЦНАП м. Харкова, соціальної сторінки Facebook та удосконалення формату надання консультацій споживачам послуг через ці мережі.

Спільно з Департаментом цифрової трансформації Харківської міської ради, з урахуванням побажань користувачів мобільного застосунку «Open Kharkiv» запроваджено новий та зручний сервіс.

Так, наразі, окрім вже існуючих можливостей запису в електронну чергу до ЦНАП м. Харкова, а саме онлайн, на сайті (<https://dozvil.kh.ua>) та за телефоном гарячої лінії (0800 57 34 34) кожен бажаючий має змогу зареєструватися на прийом у зручну дату та час його відвідування для отримання публічних послуг через відповідний сервіс мобільного застосунку «Open Kharkiv».

З 01.11.2025 впроваджено нову послугу– «Отримання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період», яка передбачена постановою Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на

особливий період» від 16.05.2024 № 560 та Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Станом на 01.01.2026 прийнято 4868 заяв на вказану послугу.

На виконання Плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.03.2025 № 374 спільно з Департаментом інклюзивної доступності та безбар'єрного середовища Харківської міської ради взято участь у пілотному анкетуванні безбар'єрності ЦНАП м. Харкова.

ЦНАП м. Харкова та всі його 12 підрозділів за рівнем доступності отримали статуси - об'єкт є частково безбар'єрним.

Задля забезпечення виконання наказу Міністерства у справах ветеранів України від 17.11.2025 № 926 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг» внесено відповідні зміни до інформаційних карток, що розміщено на інформаційному ресурсі ЦНАП м. Харкова (<https://dozvil.kh.ua>) та розширено перелік адміністративних послуг, які надаються через ЦНАП м. Харкова. Також, опрацьовується проєкт розпорядження міського голови щодо оновлення переліку послуг, які надаються через ЦНАП м. Харкова.

Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2025 № 1652 затверджено Порядок реалізації проєкту щодо проведення скринінгів здоров'я для осіб віком від 40 років, який визначає механізм надання державної грошової підтримки у розмірі 2000 гривень.

Учасники скринінгу здоров'я мають змогу подавати заяву, зокрема, через центри надання адміністративних послуг. В зв'язку з чим, у ЦНАП м. Харкова проводилися організаційно-технічні та методичні заходи для якісного запровадження вказаного проєкту з 01.01.2026.

З 01.12.2025 в Центрі надання адміністративних послуг м. Харкова (Гімназійна набережна, 26) Головне Управління Податкової служби надає податкові послуги, а саме: видача картки платника податків, внесення до паспорта громадянина України (у формі книжечки) даних про реєстраційний номер облікової картки платника податків з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків; внесення до паспорта громадянина України (у формі книжечки) відмітки про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта; видача відомостей з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків про джерела та суми нарахованого доходу, нарахованого (перерахованого) податку та військового збору; видача довідки про доходи.

Всього за звітний період надано 164 послуги у сфері оподаткування.

Загалом у 2025 році проведено 45 онлайн навчальних заходів, вебінарів, тренінгів для адміністраторів з метою оптимізації робочого процесу, ефективного використання ресурсів, поліпшення якості послуг, що надаються в ЦНАП м. Харкова. Навчальні заходи було організовано центральними органами виконавчої влади, а саме: Мінсоцполітики, Мінцифрою, Мінветеранів, Держводагенством, Мінюстом, Держпродспоживслужбою, Пенсійним Фондом, Мінкульту тощо.

Розділ II «Розвиток підприємництва і ринкової інфраструктури».

З метою створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємництва, підвищення його конкурентоспроможності та зміцнення ролі у вирішенні соціально-економічних питань міста, рішенням 16 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 08.11.2017 № 834/17 була затверджена Програма підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2018–2030 роки (зі змінами) (далі – Програма).

Основні заходи Програми спрямовані на створення комфортних умов для ведення бізнесу, оптимізацію процесу видачі дозвільних документів підприємцям, запобігання ухваленню економічно необґрунтованих регуляторних актів, удосконалення ресурсної та інформаційної підтримки бізнесу, розширення інфраструктури підтримки підприємництва та покращення інвестиційного клімату в місті.

Фінансування окремих заходів Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Харківської міської територіальної громади.

У 2025 році з бюджету Харківської міської територіальної громади виділено 472 000,00 грн на фінансування таких заходів Програми:

- пункт 2.2.4. «Підтримка вебсайту «Підприємництво та споживчий ринок міста Харкова» – 372 000,00 грн;

- пункт 2.3.1. «Часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, що надаються на реалізацію бізнес-проектів суб'єктів малого та середнього підприємництва міста Харкова» – 100 000,00 грн.

Протягом 2025 року реалізовувалися такі основні заходи Програми, спрямовані на створення умов для розвитку підприємництва.

Відповідно до пункту 2.3.8 Програми «Ваучерна підтримка за участь місцевих товаровиробників у виставково-ярмаркових заходах» розроблено Порядок використання коштів бюджету Харківської міської територіальної громади на ваучерну підтримку за участь місцевих товаровиробників у виставково-ярмаркових заходах, який затверджено рішенням 49 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 19.11.2025 № 969/25. Реалізація заходу дасть можливість харківським підприємцям представляти свою продукцію на виставках та ярмарках в Україні та за кордоном, що сприятиме просуванню харківських товарів на нові ринки.

Відповідно до пункту 1.1.1 Програми «Відстеження результативності регуляторних актів, які регулюють діяльність суб'єктів господарювання, здійснення необхідних заходів щодо анулювання неефективних нормативно-правових актів» Департаментом розроблено План-графік виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів виконавчими органами Харківської міської ради на 2025 рік. Проаналізовано 22 звіти з відстеження результативності регуляторних актів, які оприлюднено у ЗМІ згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Продовжувалася інформаційно-консультаційна підтримка підприємців через вебсайт «Підприємництво та споживчий ринок міста Харкова». Цей ресурс регулярно оновлюється, на ньому публікуються корисні матеріали щодо податкового законодавства, анонси бізнес-заходів, інформація про державні

кредитні та грантові програми, а також законодавчі новації, що впливають на діяльність підприємців.

Крім того, систематично наповнюється інформацією сторінка «Підприємництво та споживчий ринок міста Харкова» у соціальній мережі Facebook, де підприємці також можуть отримати зворотній зв'язок через особисті повідомлення.

На виконання пункту 2.1.4 Програми «Проведення роботи щодо оновлення кредитних рейтингів м. Харкова», з метою оновлення кредитних рейтингів м. Харкова та його інвестиційної привабливості за шкалою Рейтингового агентства ТОВ «ІВІ-Рейтинг» підготовлена інформація щодо розвитку підприємництва за I півріччя 2025 року.

Відповідно до пункту 2.2.2. «Залучення суб'єктів малого та середнього підприємництва до міжнародних ділових зустрічей, переговорів, семінарів, форумів» 05 березня 2025 року в місті Люксембург (Велике Герцогство Люксембург) відбувся Третій Люксембурзько - Український бізнес-форум «Ukraine Resilience Business Forum», організований Люксембурзько-Українською Торговою Палатою.

Форум об'єднав представників європейського бізнесу, міжнародних організацій та фінансових інституцій з метою презентації ключових напрямів відновлення Харкова та залучення потенційних інвесторів.

У рамках робочого візиту до Люксембургу Харківський міський голова Ігор Терехов виступив спікером на панелі, присвяченій забезпеченню енергетичної стійкості та розповів про критичні виклики, з якими стикається місто через регулярні обстріли, а також наголосив про необхідність створення «енергетичного острова», що забезпечить автономність та енергонезалежність Харкова. Зокрема, мова йшла про встановлення когенераційного обладнання, газотурбінних установок, блочно-модульних котелень та створення незалежної енергосистеми для метрополітену та електротранспорту.

До заходу також долучилися представники Харківської міської ради, міських комунальних підприємств і харківського бізнесу.

За результатами проведення форуму досягнуто домовленостей про подальші консультації з міжнародними партнерами щодо фінансування енергетичних проєктів, опрацьовуються можливості залучення додаткових грантових коштів для відбудови міста, а також заплановано подальші переговори з європейськими бізнес-колами для розширення співпраці. Участь у форумі дозволила представити Харків як місто, готове до відновлення та інвестицій, що є критично важливим для модернізації інфраструктури, розвитку адміністративних послуг та економічного відродження.

Малий та середній бізнес суттєво постраждав від війни, але попри втрати підприємці продовжують розвивати його і потребують фінансової підтримки. Саме тому, у 2025 році міська влада продовжила реалізацію заходів щодо часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами (пункт 2.3.1 Програми).

Часткова компенсація суб'єкту підприємництва може здійснюватися разом з державною підтримкою, яка надається відповідно до Урядової програми «Доступні кредити 5-7-9%».

Отримати часткову компенсацію підприємці можуть, звернувшись до АТ «Ощадбанк», АТ «ВСТ БАНК» та АТ «СЕНСБАНК», з якими Департаментом адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради укладено договори про взаємодію.

У 2025 році було продовжено часткову компенсацію відсоткових ставок за кредитом, наданим Філією – Харківське обласне управління АТ «Ощадбанк» у 2024 році.

Відповідно до пункту 3.1.1 Програми «Проведення навчальних семінарів, зустрічей, майстер-класів та круглих столів з представниками органів влади, громадських об'єднань, підприємців та студентами щодо актуальних питань ведення підприємницької діяльності і відповідних змін у законодавстві» директор Департаменту Вікторія Китайгородська та представники Департаменту, бізнес-спільноти та громадських організацій міста Харкова взяли участь:

21 січня 2025 року у засіданні круглого столу «Жінки у бізнесі: шлях до економічного зростання» спрямованому на підтримку та сприяння гендерної рівності в підприємництві. Захід організовано Українською платформою «Жінки в бізнесі» у рамках проєкту «Зміцнення підприємницької екосистеми шляхом об'єднання регіональних жіночих торгово-промислових палат і бізнес-асоціацій» (WE-Champs), що виконується Центром міжнародного приватного підприємництва та фінансується Управлінням з глобальних жіночих питань Департаменту державного секретаря США;

05 лютого 2025 року у вебінарі «Інституційне забезпечення підтримки бізнесу та розвиток бізнес-екосистем на місцевому рівні». Навчання проводилось в рамках проєкту «Підтримка швидкого економічного відновлення українських муніципалітетів (SPER), що реалізується Асоціацією міст України спільно з ПРООН;

13 лютого 2025 року у відкритті підземної секції Центру обслуговування платників Харківської державної податкової інспекції ГУ ДПС у Харківській області на станції метро «Наукова»;

27 лютого 2025 року у першому ярмарку вакансій для ветеранів і ветеранок «Робота для Героїв», що відбувся у харківському метро на станції «Захисників України». Під час заходу КЗ «Ветеранський простір «Пліч-о-Пліч», громадські організації «ПЕТРИОТС 1654», «Харківська обласна спілка Захисників Свободи України», громадська спілка «Асоціація об'єднаних сил», а також роботодавці представили свої вакансії та послуги для ветеранів;

27 лютого 2025 року у форумі «Право на бізнес: Форум для підприємців Харківщини». Захід відбувався за ініціативи благодійного фонду «Право на захист» за підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва в межах Програми економічної стійкості України. Програму разом впроваджують Mercy Corps, «Право на захист», Helvetas Swiss Intercooperation і JERU;

05 березня 2025 року у презентації та круглому столі проєкту «Бізон – промоція, трансформація та інклюзивний розвиток бізнес-освіти у вибраних регіонах України». Проєкт спрямований на налагодження ефективного діалогу між місцевими владою, бізнесом і закладами освіти, з метою розробки якісних навчальних програм для бізнесу, сприянню промоції бізнес-освіти і поширенню

підприємницьких навичок. В ході проведення круглого столу було обговорено виклики та перспективи розвитку бізнес-освіти; визначено реальні потреби підприємців у навчанні та розвитку; проаналізовано наявний досвід співпраці бізнесу та закладів освіти. У Харківській області проєкт реалізував Центр громадської експертизи у співпраці з Асоціацією приватних роботодавців та Харківською міською радою в межах проєкту «Трансформаційне відновлення задля безпеки людей в Україні» за сприяння Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні та фінансової підтримки уряду Японії;

17 квітня 2025 року у зустрічі зі студентами Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія» на тему «Нескорений бізнес, стратегія розвитку та зростання в умовах війни». Під час заходу директор Департаменту у своєму виступі окреслила ключові виклики та можливості для підприємництва у Харкові в умовах війни, акцентувала увагу на ролі освіти й науки у відновленні міста, а також розповіла про заходи підтримки бізнесу, що впроваджуються Харківською міською радою;

22 квітня 2025 року у другому ярмарку вакансій для ветеранів і ветеранок «Робота для Героїв», створеного за ініціативи Харківського обласного центру зайнятості. Захід відбувся у харківському метро на станції «Університет» та став майданчиком для нових можливостей, діалогу та підтримки наших захисників. Громадські організації «ПЕТРІОТС 1654», «Харківська обласна спілка Захисників Свободи України», громадська спілка «Асоціація об'єднаних сил», а також ряд роботодавців презентували свої вакансії та послуги, орієнтовані на ветеранів;

22-23 квітня 2025 року у навчанні в межах онлайн-курсу щодо фандрейзингу, організованого чеською гуманітарною організацією «Людина в біді». В ході навчання були розглянуті теми донорського середовища та мотивів донорів, інструментів і платформ для фандрейзингу, написання грантових заявок, а також питання розробки фандрейзингової стратегії та побудови відповідного відділу;

25 червня 2025 року у зустрічі міського голови Ігоря Терехова та місцевого бізнесу з головою Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Данилом Гетманцевим. Захід був присвячений обговоренню актуальних проблем, потреб і перспектив розвитку підприємницької діяльності в умовах воєнного стану. Департаментом було проведено низку організаційних заходів, спрямованих на забезпечення участі представників промислових підприємств та бізнес-структур міста у зазначеній зустрічі. За результатами проведеного заходу були проаналізовані та узагальнені пропозиції підприємців щодо податкових пільг, страхування воєнних ризиків, покращення умов кредитування для прифронтових територій для подальшого їх опрацювання;

26 червня 2025 року у відкритті першого в Україні прифронтового «ХАБу стійкого бізнесу», що знаходиться у Харкові. Цей унікальний простір створено у партнерстві з Програмою розвитку ООН (ПРООН) та Харківським обласним центром зайнятості, за фінансової підтримки Уряду Японії. Ініціатива реалізується ГО «Асоціація приватних роботодавців» в межах проєкту «Трансформаційне відновлення задля безпеки людей в Україні». Представники

Департаменту долучилися до панельної дискусії, в межах якого обговорювалися важливі аспекти підтримки підприємництва, зміцнення громад, можливостей працевлаштування, грантових програм та інших інструментів економічної стійкості у прифронтових регіонах;

04 вересня 2025 року у святкуванні Дня підприємця, який відповідно до Указу Президента України від 5 жовтня 1998 року № 1110/98 «Про День підприємця» відзначається щорічно у першу неділю вересня. На свято було запрошено 360 представників підприємницьких структур міста, серед яких керівники та співробітники підприємств, приватні підприємці, представники громадських об'єднань, банківських структур тощо. Захід було спрямовано на вшанування внеску підприємців у розвиток економіки прифронтового міста, створення нових робочих місць та підтримку соціальних ініціатив;

05 вересня 2025 року у форумі «Підприємницька стійкість Харківщини: створюючи майбутнє» з нагоди святкування Дня підприємця, який зібрав підприємців регіону, представників влади, громадянського суспільства, міжнародних організацій тощо. Подія стала платформою для змістовного діалогу про те, як бізнес у прифронтовому регіоні долає виклики війни, зберігає робочі місця, підтримує Збройні Сили України та робить внесок у стійкість економіки Харківщини. Директором Департаменту адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради Вікторією Китайгородською були вручені Подяки міського голови кращим підприємцям міста за вагомий внесок у розвиток громади та підтримку економічної стійкості. Форум був організований ГО «Асоціація приватних роботодавців» за підтримки Швейцарії через Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва у рамках Програми економічної стійкості України, яку впроваджує консорціум ERP: Mercy Corps, Право на захист, Helvetas Swiss Intercooperation та JERU;

18 вересня 2025 року у форумі «Стратегічні виміри міст-форпостів», під час якого було оголошено про створення Асоціації прифронтових міст та громад (АПМГ). Метою заходу стало об'єднання зусиль прифронтових громад, координація дій з Урядом, Парламентом та міжнародними партнерами, а також вироблення спільних підходів до відбудови і розвитку територій. У форумі взяли участь віцепрем'єр-міністр з відновлення України Олексій Кулеба, керівники ОВА прифронтових регіонів та міські голови прифронтових міст. Головою новоствореної Асоціації став Харківський міський голова Ігор Терехов.

На покращення підприємницького середовища в місті, впровадження шляхів та механізмів удосконалення процедури видачі документів дозвільного характеру, отримання яких надає суб'єкту господарювання право на здійснення господарської діяльності або певних видів господарської діяльності, спрямована робота Центру надання адміністративних послуг м. Харкова та його територіальних підрозділів (пункти 4.1.2 - 4.1.6 Програми).

За 2025 рік до Центру надання адміністративних послуг міста Харкова та його територіальних підрозділів з питань отримання документів дозвільного характеру зафіксовано 30 144 звернення суб'єктів підприємницької діяльності. Видано 11 713 документів дозвільного характеру, що становить 99,3 % до

виданих документів дозвільного характеру в 2024 році. Кількість зареєстрованих декларацій склала 386 од., що на 32,6 % більше, ніж в 2024 році.

Крім того, до Центру зафіксовано 20 735 звернень з питань реєстрації бізнесу, що становить 3,5% від загальної кількості звернень до ЦНАП м. Харкова та його територіальних підрозділів. З них 13 089 звернень від фізичних осіб – підприємців, 5 092 звернення від юридичних осіб, 2 554 звернення щодо отримання витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, а також 25 звернень стосовно реєстраційних дій громадських формувань.

Найбільшу питому вагу із загальної кількості звернень в сфері реєстрації бізнесу в 2025 році займають звернення до:

- Регіонального центру послуг – 5 023 звернення (24,2%);
- ЦНАП м. Харкова у сфері нерухомості – 4 389 звернень (21,2%);
- ЦНАП м. Харкова (Гімназійна набережна) – 2 772 звернення (13,4%).

За напрямками звернень в сфері реєстрації бізнесу варто виділити:

- з питань реєстрації припинення підприємницької діяльності за власним рішенням – 6 215 звернень (29,9%);
- з питань реєстрації змін до відомостей про фізичну особу – підприємця – 4 388 звернень (21,2%);
- з питань державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу – 3 750 звернень (18,1%);
- з питань видачі витягу – 2 554 звернення (12,3%);
- з питань державної реєстрації фізичних осіб підприємцями – 2 329 звернень (11,2%);
- з питань державної реєстрації юридичної особи (крім громадських формувань) – 353 звернення (1,7%).

Щодо загальної ситуації з підприємництвом у Харкові, то, за оперативними даними інформаційно-комунікаційних систем Головного управління ДПС у Харківській області станом на 01.01.2026 кількість фізичних осіб – підприємців по місту Харкову склала 128 631 осіб.

Протягом 2025 року припинили діяльність 13 694 фізичні особи – підприємці. За 2025 рік перемістили бізнес з Харкова та змінили свою юридичну адресу на іншу область або територіальну громаду 412 фізичних осіб – підприємців.

В той же час протягом 2025 року виявили бажання розпочати власну справу та офіційно зареєстрували свій бізнес 11 008 фізичних осіб – підприємців. Змінили податкову адресу на Харківську міську територіальну громаду протягом 2025 року 424 фізичні особи – підприємці.

Привести показники щодо діяльності підприємств юридичних осіб за 2025 рік немає можливості.

За інформацією Головного управління статистики у Харківській області згідно з Планом державних статистичних спостережень на відповідний рік (далі – План) та Методологічними положеннями державного статистичного спостереження «Структурні зміни в економіці України та її регіонів» формування та поширення інформації щодо кількості діючих суб'єктів

господарювання (підприємств-юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців) здійснюється щорічно, виключно по Україні, регіонах та районах областей, за формами звітності № 1-підприємництво (річна), № 2-підприємництво (річна).

Формування зазначеної інформації по місту Харкову Планом не передбачено.

Разом з тим, статистика щодо діяльності фізичних осіб-підприємців показує, що українці навіть в умовах війни та повної невизначеності готові брати відповідальність як за свої, так долі і тих, для кого створюють нові робочі місця. І тут чи не на перше місце виходить підтримка цієї активної частини суспільства як на державному, так і на місцевому рівні.

Малий та середній бізнес є драйвером відновлення економіки. Цей сегмент бізнесу найбільш чутливий до того, що відбувається в місті та економіці. Він першим реагує на всі тенденції. Але завдяки своїй гнучкості він і першим відновлюється, продовжує будувати плани на майбутнє.

Тільки спільними зусиллями міської ради, підприємців, громадських організацій можливо відновити все, що зруйнував ворог і знайти нові можливості для подальшого розвитку підприємництва та запуску економічних процесів в місті.

Розділ III «Промисловість».

Харківщина – один з найбільш індустріально розвинених регіонів України. Промисловий потенціал міста Харкова складається з підприємств практично всіх галузей. Провідна роль належить машинобудівній, електроенергетичній, паливній, хімічній, харчовій галузям промисловості. Продукція харківських підприємств відома в Україні і за її межами. Це – турбіни і трактори, генератори для атомних електростанцій, літаки, танки, металообробні верстати та інше.

Довготривала російська агресія та територіальна близькість до ворога, спричинили негативні наслідки на підприємницьке середовище та промисловий потенціал міста, що створює багато обмежень та перешкод для повноцінного відновлення ділової активності, та позначається на сьогоденному стані розвитку підприємницької діяльності і промисловості в місті.

Однак, незважаючи на обставини, низка промислових підприємств Харкова продовжують роботу і виконують як військові замовлення, так і замовлення з метою забезпечення базових потреб населення: це продукти харчування, ліки, пальне та інші важливі для життєдіяльності товари. Вони активно шукають нові можливості для розвитку в екстремальних умовах.

Привести показники щодо діяльності промислових підприємств за 2025 рік немає можливості.

За інформацією Головного управління статистики у Харківській області згідно з Планом державних статистичних спостережень на відповідний рік (далі – План) та Методологічними положеннями державного статистичного спостереження «Структурні зміни в економіці України та її регіонів» формування та поширення інформації щодо обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств, кількості діючих суб'єктів господарювання (підприємств-юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), здійснюється

щорічно, виключно по Україні, регіонах та районах областей, за формами звітності № 1-підприємництво (річна), № 2-підприємництво (річна) «Структурне обстеження підприємства».

Формування зазначеної інформації по місту Харкову Планом не передбачено.

Розділ IV «Споживчий ринок товарів та послуг».

Споживчий ринок є однією із найбільш розвинених галузей економіки, невід’ємною частиною усього міського господарства. Його розвиток формується, як частина загальної програми комплексного соціально-економічного розвитку міста Харкова.

Споживчий ринок - це важливий сектор економіки, оскільки він забезпечує доступ споживачів до широкого спектру товарів та послуг. Споживчий ринок також є важливим джерелом зайнятості, тому що є одним з найбільших серед галузей економіки країни, як по кількості зайнятих в ньому людей, так і за обсягом діяльності та вкладом до загального економічного розвитку.

Споживчий ринок продовжує суттєво впливати на підтримку загальноекономічної динаміки на певному рівні. У відповідь на споживчі переваги та зростаючі вимоги споживачів до асортименту, якості та доступності наданої продукції та послуг, збільшується доля сучасних форм торгівлі та обслуговування населення, підвищується рівень конкурентоспроможності, що сприяє розвитку товарообігу та послуг населенню.

В сучасних умовах безперебійна діяльність суб’єктів господарювання всіх форм власності, що спрямована на задоволення потреб населення у предметах першої необхідності, набуває першочергового значення. Роздрібна торгівля забезпечує надання життєво важливих послуг, порушення яких призводить до негативних наслідків для населення, суспільства, соціально-економічного стану та національної безпеки України, зокрема в частині продовольчого забезпечення.

Суб’єкти господарювання, що працюють у сфері споживчого ринку, у 2025 році продовжують адаптуватись до викликів, пов’язаних із зовнішньою економічною ситуацією, впливом війни, зміною поведінки споживачів та розвиваються.

Роздрібна торгівля в м. Харкові у 2025 році демонструє зростання товарообігу, що свідчить про адаптацію до нових умов та підвищення купівельної спроможності.

За розрахунковими даними за підсумками 2025 року, роздрібний товарообіг підприємств (юридичних осіб) м. Харкова, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, досяг 75,1 млрд грн, що на 13,3% більше порівняно з 2024 роком. Реалізація товарів на одного мешканця – 57,8 тис грн.

Протягом 2025 року кількість об’єктів споживчого ринку продовжувала демонструвати позитивну динамку, проте темпи росту значно знизилися порівняно з 2024 роком. Як і українське суспільство в цілому, підприємства поступово навчилися жити і працювати в умовах нової реальності, адаптуються, потроху нарощують оберти.

Економіка роботи підприємств споживчого ринку є складним поєднанням управління витратами, оптимізації операційних процесів і максимальної адаптації до потреб споживачів. Сьогодні на прибутковість впливає закупівля товарів, логістика, управління запасами, ціноутворення, управління споживацькою поведінкою.

Закупівельні стратегії значно варіюються, але основна мета — отримати товари за максимально низькою ціною для забезпечення конкурентних роздрібних цін, при цьому, організація ефективної логістики є критичним фактором в сфері споживчого ринку.

Станом на 01.01.2026 р. в Департаменті облікована наступна кількість підприємств споживчого ринку:

- підприємства торгівлі - 3612 од (01.01.2025 - 3507 од);
- підприємства ресторанного господарства - 1718 од (01.01.2025 – 1624 од);
- підприємства побутового обслуговування населення – 1144 од (01.01.2025 – 1136 од);
- ринки і торговельні майданчики – 48 од, в тому числі 40 - змішаних, 1 - продовольчий, 7 – непродовольчих (01.01.2025 - 48 од).

У 2025 року у місті розпочали роботу заклади торгівлі за новими адресами та відновили раніше пошкоджені будівлі. Так, серед нових відкритих торговельних об'єктів гіпермаркет «Фокстрот», супермаркет «Лео Маркет», магазин «Купець», книгарня «Книгоукриття», магазин «GM» (косметичні товари), мережа АЗС SVR; серед об'єктів, які відкрились за новими адресами та відновили свою роботу: магазини «АТБ маркет», «Куркума», «Посад», «НОРМАН», «Маркет-24», «Вина Світу», аптеки «Подорожник», аптеки АНЦ, Шара, тощо.

В той же час, повністю припинили свою роботу мережі магазинів «Баскет» та «Мак-маркет», мережі АЗС «Авіас» та «ANP».

Протягом 2025 року в м. Харкові відкрито 94 підприємства ресторанного господарства на 675 посадочних місць, у тому числі: кафе - 18, кав'ярень - 74, 2 піцерії. Створено додатково 267 робочих місць.

Разом з КП «Сучасне місто» проводилась робота з підприємцями стосовно реєстрації літніх майданчиків кафе. У 2025 році місті зареєстровано 180 таких об'єктів.

Робота підприємств побутового обслуговування населення, де зайняті працівники чоловічої статі, значно ускладнилась через мобілізацію. Сфера потерпає від дефіциту кадрів та загрози закриття. З початку 2025 року відкрито 8 підприємств побутового обслуговування: 3 перукарні в Київському, Індустріальному та Основ'янському районах, салон засмаги у Шевченківському районі, пункт прийому одягу до хімічистки у Холодногірському районі, пункт з ремонту побутової техніки в Слобідському районі, майстерню з ремонту окулярів в Немишлянському районі, станцію технічного обслуговування автомобілів в Салтівському районі. Створено 23 робочих місця.

Одним з головних рушіїв трансформаційних змін в сегменті стала споживацька поведінка. Українці шукають не лише вигідні ціни, а й зручні способи закупівлі, орієнтуються на програми лояльності, віддають перевагу локальним продуктам і звертають увагу на якість.

Пандемія COVID-19 та війна в Україні прискорили перехід до онлайн-формату споживацьких закупівель. У 2025 році цей тренд не лише зберігся, але й продовжує розвиватися. Покупці цінують можливість замовлення продуктів через інтернет із доставкою додому або самовивозом. Інвестиції в технологічні рішення, такі як мобільні додатки, онлайн-платформи та системи обліку, стали важливим конкурентним фактором для гравців ринку.

Не менш активно розвивається і напрямок власних торгових марок. Збільшення вартості життя та зростання цін на продукти підштовхують споживачів до вибору більш доступних товарів, зокрема власних брендів супермаркетів. Власні торгові марки стають популярнішими, оскільки пропонують непогану якість за нижчою ціною.

У місті функціонують 17 гіпермаркетів, 253 супермаркети, 48 торгових центрів, в яких наявний широкий асортимент товарів, побутової техніки, будматеріалів, різноманітний спектр послуг.

Продовжують працювати, відбудовувати свої пошкоджені будівлі та розширювати обсяги продажу торгові мережі магазинів великих форматів. На території міста Харкова працюють такі українські торгові мережі: «АТБ», «СІЛЬПО», «Ритейл Груп» (Велмарт), «Таврія В», «МЕТРО», «EVA», «PROSTOR», «COMFY», «Епіцентр», «АЛЛО», «Фокстрот» (198 торговельних об'єктів).

Стабільно працюють та розвиваються харківські торгові мережі: «РОСТ», «КЛАСС», «ХАРКІВ СУПЕРМАРКЕТ» (в минулому «ВОСТОК»), «Десяточка», «Чудо-маркет», «Посад», «Арбуз», «Борисфен», «ХАЗАР», «ОРТІ маркет», «Маркет 24», «КурКума» та інші, кількість об'єктів яких складає більше 450 закладів.

Що стосується загальної інфраструктури, то за цим показником безперечними лідерами є «КЛАСС», «РОСТ», «ХАРКІВ СУПЕРМАРКЕТ». Зазвичай вони розташовані у власних торгових центрах, де окрім супермаркету є спеціалізовані магазини вузької направленості (краса та догляд, товари широкого вжитку, канцелярія тощо), власні брендові аптеки, ресторани, сімейні кафе, кав'ярні та багато іншого.

«ХАРКІВ СУПЕРМАРКЕТ», «РОСТ» і «КЛАСС» мають ряд додаткових послуг, таких як можливість попереднього замовлення, наявність служби доставлення та інші сервіси.

Продовжують відновлювати свою роботу об'єкти роздрібної торгівлі в спальних районах, що є зручним для придбання продуктів харчування, товарів і скорочення часу покупок мешканцям міста: «Салтівський м'ясокомбінат», «Новожанівський м'ясокомбінат», «Роганський м'ясокомбінат», «Рибне ремесло», «Харківська бісквітна фабрика», «АГРОМОЛ», «Кулиничі», «СВІЖИНА», «М'ЯСО ТУТ», «Галя балувана» та інші (понад 890 об'єктів).

Працюють знайомі для харків'ян мережі «КИСЕТ», «АТТИКА», «ТАНДЕМ ПЛЮС», «Пивна борода», «Вина світу», «OKWINE» (більше 680 об'єктів).

Збільшують асортимент товарів магазини товарів для дому «ТМ АВРОРА», «Jysk», «ЧЕРВОНІЙ МАРКЕТ», «Smilemarket», магазини товарів, що були у вжитку «Smartstore» та «HUMANA», магазини мобільних аксесуарів

та зв'язку «GadgiK», «МОУО», магазини канцелярських товарів «Топольок», «Акварел», книгарні «Віват», «КСД», «Книго Ленд», «Книгарня Є» та інші (близько 250 торгових об'єктів).

Продовжують свою роботу і магазини дитячих товарів «Volshebnyki», «Мамин дім», «MYplay», «Karapuzov», «Na-Na», «Чудо-острів» та інші.

З метою підтримки малого підприємництва та місцевих товаровиробників, зокрема місцевих сільгоспвиробників, протягом 2025 року продовжується проведення сезонного ярмарку за адресою: вул. Олега Громадського (поблизу БК ХЕМЗ).

Продовжується поступове відновлення та часткова відбудова зруйнованих територій ринків та торговельних майданчиків міста.

Керівники ринків та торговельних майданчиків міста Харкова разом з суб'єктами господарювання, які працюють на ринках (торговельних майданчиках), на розвиток та відновлення матеріально-технічної бази своїх торговельних підприємств вцілому на 2025 рік запланували 35 417,4 тис. грн. Фактично освоєно 34 968,73 тис. грн, що на 1,27 % або на 448,67 тис. грн менше, ніж передбачалося.

Кошти використано на:

- будівництво – 32, 0 тис. грн;
- реконструкцію – 10 010,0 тис. грн;
- ремонтні роботи – 6 929,1 тис. грн;
- організацію, облаштування торгових зон, підприємств та об'єктів торгівлі – 8 475,6 тис. грн;
- придбання обладнання, санітарного та спеціального одягу, інвентарю – 3 398,29 тис. грн;
- благоустрій території – 6 123,74 тис. грн.

Крім того, керівниками ринків (торговельних майданчиків), на постійній основі здійснюються заходи щодо утримання територій ринків у належному санітарно-технічному стані, а саме:

- комплексне прибирання території всіх ринків та торговельних майданчиків протягом весняно-літнього та осіннє-зимового періодів;
- перевірка опалювальної мережі для роботи у зимовий період;
- оновлення фасадів магазинів, підприємств ресторанного господарства та побутового обслуговування, що розташовані на території ринків;
- ремонт асфальтового покриття, критих корпусів, торгових місць та об'єктів дрібно-роздрібної торгівлі;
- облаштування, фарбування огорож та навісів над сміттєзбірниками;
- благоустрій прилеглої території, тощо.

Для здійснення комплексного прибирання територій ринків (торговельних майданчиків) керівниками введено штатні одиниці дворників та прибиральників, укладено договори щодо вивозу твердих побутових відходів та сміття, снігу з підприємствами, що надають ці послуги.

У відповідності до Правил благоустрою території м. Харкова проводилася роз'яснювальна робота з керівниками підприємств сфери споживчого ринку з питань належного санітарного утримання прилеглої до об'єктів території, фасадів будівель та споруд, тощо відповідно до погодних умов та сезону.

Департаментом адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради в межах наданих повноважень на постійній основі ведеться роз'яснювальна робота з суб'єктами господарювання щодо дотримання вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», зокрема про необхідність забезпечення виконання вимог ст. 28 в частині застосування державної мови під час подання інформації для загального ознайомлення та вимог ст. 30 щодо здійснення обслуговування та надання інформації про товари (послуги) державною мовою.

На протязі 2025 року продовжувалась робота з підприємствами споживчого ринку щодо залучення їх до участі, як партнерів міського проекту «Картка харків'янина».

Департаментом постійно проводиться відповідна робота з підприємствами сфери споживчого ринку міста Харкова щодо придбання та оснащення належних їм приміщень автономними пристроями енергоживлення, генераторами, джерелами автономного резервного живлення та іншим обладнанням для забезпечення їх безперебійної роботи під час відключення електроенергії.

Так, станом на 01.01.2026 внесено до інтерактивної карти міста актуальні дані по об'єктах споживчого ринку, які працюють на власних автономних пристроях енергоживлення під час відключення електричної енергії в мережі: 1190 продовольчих магазинів; 230 непродовольчих магазинів; 482 аптеки; 119 зоомагазинів; 44 ветеринарних клініки/аптеки; 143 АГЗС; 48 ринків (торговельних майданчиків).

Станом на 01.01.2026 оснащені генераторами 164 підприємства ресторанного господарства та 115 закладів сфери побутового обслуговування населення.

Підприємства сфери споживчого ринку міста Харкова поступово адаптувались до поточних умов і продовжують розвиватись.

Заклади, які ведуть профільну діяльність, у 2025 році зіштовхнулися з ідентичними проблемами:

- 1) ракетні атаки на бізнес-активи і об'єкти критичної інфраструктури;
- 2) дефіцит персоналу через міграцію або мобілізацію;
- 3) проблеми з транспортом і логістикою;
- 4) обмежені фінансові ресурси (відсутність інвестицій, дефіцит оборотних коштів, високі витрати на орендну плату та комунальні платежі тощо);
- 5) енергетичний дефіцит;
- 6) зниження економічної і споживчої активності.

Порушення логістики через бойові дії, падіння попиту, брак кваліфікованого персоналу через мобілізацію та виїзд за кордон, нестача фінансів – все це ті виклики, яким підприємці протистоять щодня. Проте український бізнес проявив надзвичайну стійкість і відповідальність у найважчі часи. Продовжуючи працювати, значна його частина не лише демонструє здатність пристосовуватися до нових умов, а й свою принципову позицію у підтримці української мови, зокрема шляхом повного вилучення російської мови зі своєї діяльності.

Війна також вплинула на попит та платоспроможність споживачів, оскільки якась частина цільової аудиторії виїхала за кордон, змінився формат споживання і потреби людей. Має місце також емоційний чинник: люди підтримують локальних виробників, обираючи українські товари, а також відстежують позицію того чи іншого бренду щодо війни та присутності у росії. Значно зменшився попит на так звані емоційні покупки, оскільки люди прагнуть витратити гроші на необхідні продукти і товари. Доходи населення помітно знизилися, тож люди намагаються заощадити майже на всьому.

Через обстріли переривався робочий графік, інтернет та зв'язок. Щоб бізнес міг функціонувати, підприємці мусили переїжджати подалі від бойових дій, купувати генератори, а це значною мірою відображалось на витратах. Через зростання курсу долара та євро збільшилась вартість на сировину і матеріали, посилювався податковий тиск.

Роздрібна торгівля, сфера побуту та ресторанного господарства належать до галузей, які сильно постраждали внаслідок війни, через призупинення діяльності, падіння попиту, руйнування складів, приміщень та логістичних зв'язків, переміщення персоналу.

Проте, важливий вплив на зростання роздрібного ринку безсумнівно чинила внутрішня стійкість основних учасників споживчого ринку, які зуміли чудово адаптувати бізнес-моделі до шоків війни, втримавшись на плаву в перший рік повномасштабного вторгнення попри фізичні руйнування закладів, енергетичну кризу, а також кардинальні зміни в логістичних ланцюжках та демографічній ситуації в Україні.

Незважаючи на труднощі, підприємці намагаються розвивати свій бізнес та сплачують податки державі, що є невід'ємною частиною для пришвидшення перемоги. Вони відмовились від постачання російської та білоруської продукції, яка займала багато місця на полицях магазинів. Можна помітити тенденцію серед споживачів, які в більшій мірі почали надавати перевагу українським виробникам, маркам, брендам тощо.

Наразі, суб'єкти підприємницької діяльності у сфері споживчого ринку відновлюють свої об'єкти, виробничі та складські приміщення за рахунок власних коштів.

І саме завдяки цим підприємствам стає можливим дотримання балансу між виробництвом і споживанням, формується суттєва частка валової доданої вартості в Україні, забезпечується робочими місцями економічно активне населення.

В майбутньому відновленню торгівлі, ресторанного бізнесу в Україні сприятиме активна інвестиційна політика, застосування інновацій та підтримка світової спільноти.

Можна виділити такі шляхи розвитку профільної сфери у воєнний та повоєнний час:

- діджиталізація основних торговельно-технологічних процесів;
- побудова та удосконалення логістики;
- розвиток власних торгових марок, брендів;
- поєднання офлайн та онлайн форматів.

Таким чином, шляхи розвитку включають пошук нових ніш, активну співпрацю з партнерами, розширення ринків збуту та географії присутності, використання грантів, а також діджиталізацію та перехід в онлайн-торгівлю.

Торговельні мережі розширюватимуть лінійку екологічних продуктів, розвиватимуть власні служби доставки, нарощуватимуть виробництво товарів власних торгових марок і вдосконалюватимуть інтернет-магазини.

Ключові гравці ринку уважно вивчають інші канали торгівлі, щоб стати ближче до покупця в умовах воєнного часу. Частина з них відкриває магазини біля дому. Саме такі магазини забезпечують критично важливими позиціями товарів тих містян, яким складно дістатися до великого супермаркету чи гіпермаркету.

Розвиток технологій – це ще один потужний тренд на ринку продуктового ритейлу.

Напрями автоматизації та впровадження інновацій у ритейлі під час війни:

- впровадження формату самообслуговування, збільшення таких кас у торгових залах, відновлення функціонування замовлень онлайн, подальший розвиток продажів онлайн, намагання збільшити їхню частку;

- розвиток власних маркетплейсів у великих торговельних мережах;

- залучення чат-ботів для розширення та покращення комунікацій з покупцями;

- використання QR-кодів у торговому залі;

- активізація впровадження послуги видачі готівки на касі у все більшій кількості торговельних мереж, суттєве збільшення лімітів на зняття готівки.

Діджиталізація і надалі максимально впливатиме на розвиток сегменту роздрібної торгівлі. Автономні магазини (без касирів) стануть максимально актуальними для невеликих торговельних площ. Розумні каси та мобільні застосунки значно скоротять час закупівлі та збільшуватимуть задоволеність клієнта. Досвід роботи з Big Data дозволять аналітикам мереж краще передбачати попит, керувати запасами та автоматизувати процеси ціноутворення.

У 2025 році частка електронної комерції у роздрібі значно збільшиться, зростатиме сегмент швидких доставок (quick commerce), що стане звичним явищем для такого великого міста як Харків. Ритейлери продовжуватимуть розвивати напрямки омніканальності. Об'єднання фізичного магазину, онлайн-платформи та мобільного застосунку, програми лояльності та персоналізовані маркетингові акції – стануть основою операційної роботи.

Після всіх істотних викликів, які зараз виникають у ресторанному бізнесі, існують і визначальні оптимістичні прогнози, що в подальшому чекають на галузь ресторанного господарства після перемоги України.

Харків може стати туристичним центром, у тому числі в сенсі гастрономічного туризму. Українська кухня за рахунок інтересу до України – вже стає популярною в усьому світі. В Україну зайдуть іноземні інвестори – найбільші ресторанні компанії. Українці, які повернуться з-за кордону і там працювали, привезуть із собою нові навички і знання. Українські ресторани – точно потраплять в поле зору міжнародних ресторанних рейтингів. З'являться

нові економічні можливості від дії угоди про асоційоване членство в ЄС. Україна отримає інвестиції на відновлення, в тому числі і для сфери гостинності.

Розділ V «Регуляторна політика»

Реалізація державної регуляторної політики Харківською міською радою та її виконавчим комітетом здійснюється відповідно до вимог законодавства України, що регулює відносини у сфері господарської діяльності, сфері правового регулювання господарських і адміністративних відносин між регуляторними органами та суб'єктами господарювання, і включає в себе:

- планування діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів;
- встановлення єдиного підходу до підготовки аналізу регуляторного впливу проєктів нормативно-правових актів, які мають регуляторний характер;
- опублікування проєктів регуляторних актів у ЗМІ з метою одержання зауважень та пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань;
- здійснення контролю за дотриманням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» відносно проходження проєктами регуляторних актів встановленої процедури;
- здійснення заходів з відстеження результативності регуляторних актів, аналіз звітів стосовно відстеження їх результативності;
- опублікування в ЗМІ інформації щодо здійснення регуляторної діяльності;
- перегляд регуляторних актів;
- збір інформації щодо підготовки, прийняття, здійснення відстеження регуляторних актів;
- аналіз та моніторинг законодавства для здійснення регуляторної діяльності.

Рішенням 33 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 03.12.2024 № 690/24 затверджений План діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Харківської міської ради на 2025 рік, у відповідності до якого, після внесення змін, планувалося розробити 6 регуляторних актів.

Рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради від 02.12.2024 № 567 затверджений План діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів виконавчого комітету Харківської міської ради на 2025 рік, відповідно до якого планувалася підготовка 1 регуляторного акта.

Дані щодо розробки відповідними підрозділами міської ради проєктів регуляторних актів за 2025 рік:

Діяльність з підготовки проєктів регуляторних актів	2025 рік
Заплановано	7
Розглянуто проєктів регуляторних актів	2
Оприлюднено в офіційних засобах масової інформації проєктів регуляторних актів та аналізів регуляторного впливу до них	2
Прийнято Харківською міською радою та виконкомом	2

Харківської міської ради регуляторних актів	
---	--

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», з метою передбачуваності регуляторної діяльності, за пропозиціями розробників проєктів регуляторних актів затверджено Плани діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Харківської міської ради та її виконавчого комітету на 2026 рік (рішення 49 сесії Харківської міської ради від 19.11.2025 № 970/25 та рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 18.11.2025 № 587).

Протягом звітного періоду проводилась робота з відстеження результативності регуляторних актів. Розроблено План - графік виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів виконавчими органами Харківської міської ради на 2025 рік.

Проаналізовано 22 звіти з відстеження результативності регуляторних актів. Звіти з відстеження оприлюднені у засобах масової інформації місцевого значення.

Розділ VI Комунальні підприємства, функціонально підпорядковані Департаменту.

Відповідно до рішення 1 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 09.12.2020 № 8/20 «Про закріплення комунальних унітарних підприємств» (із змінами та доповненнями, внесеними згідно з рішенням Харківської міської ради 2 сесії 8 скликання від 30.12.2020 № 21/20, 14 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 25.01.2023 № 329/23) Департаменту адміністративних послуг і споживчого ринку станом на 01.01.2026 функціонально підпорядковані 4 комунальних підприємства: КП «ЮНА», КП «Сігма» ХМР, КП «Підземне місто», КП «Міський торговий ринок».

Рішенням 33 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 03.12.2024 № 682/24 «Про бюджет Харківської міської територіальної громади на 2025 рік» на створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва, активізації підприємницької діяльності фінансову підтримку з бюджету Харківської міської територіальної громади на 2025 рік виділено кошти:

- КП «Міський торговий ринок» у сумі 726,0 тис. грн,
- КП «Підземне місто» у сумі 687,0 тис. грн,
- КП «Сігма» ХМР у сумі 445,0 тис. грн.

Фактичне фінансування становить:

- КП «Міський торговий ринок» 711,8 тис. грн,
- КП «Підземне місто» - 686,3 тис. грн,
- КП «Сігма» - 444,9 тис. грн.

Зменшення фінансування у КП «Міський торговий ринок» пояснюється дотриманням режиму економії бюджетних коштів та забезпеченням проведення лише першочергових видатків.

КП «ЮНА» здійснює свою фінансово-господарську діяльність за рахунок власних обігових коштів, кошти з бюджету Харківської міської територіальної громади не отримує.